

НАЦІОНАЛЬНА РАДА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ

РІШЕННЯ № 1424

13.10.2021

м. Київ

Протокол № 28

Про призначення позапланової безвиїзної перевірки
ТОВ «ТРК «ЗДОРОВ'Я», м. Одеса
(НР № 01445-м від 06.12.2018,
багатоканальне ТБ, логотип: напис літерами червоного кольору
«Телеканал «Здоровье» у стилістиці журналу колишнього СРСР «Здоровье»)

За результатами моніторингу телепрограми ТОВ «ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я», м. Одеса (ліцензія на мовлення НР № 01445-м від 06.12.2018), за 01.09.2021 (у проміжку часу між 18:11 та 23:00) та 08.09.2021 (у проміжку часу між 18:16 та 23:01) зафіксовано трансляцію передач під назвою «УКРАЇНСЬКИЙ ФОРМАТ».

Кожна з передач складалася з трьох частин: «Передмова», ток-шоу за участю запрошених до студії гостей передачі, «Післямова»; ведучі передачі: Діана Панченко, Ростислав Сухачов. Відповідно до прикінцевих титрів та копірайту передачі вона є продуктом спільного виробництва ТОВ «ТРК «ЗДОРОВ'Я», 65098, м. Одеса, вул. Стовбова, буд. 28/3, та ТОВ «ТАЙМ МЕДІА», 01042, м. Київ, вул. Іоанна Павла II, буд. 4/6, офіс 1306, 2021.

Моніторингом телепрограми за 01.09.2021 зафіксовано інтерв'ю з народним депутатом України IX скликання Іллею Кивою, що містить висловлювання (у часовому проміжку з 18:30 до 18:31):

Ілля Кива: *«...Но пришли такие фундаментальные аферисты, прохиндеи, а я считаю их предателями Родины, и рано или поздно мы поставим их к стенке... не-не-не, без преуменьшений, а я говорю порошки, яценюки, турчиновы, которые заявили о том, что, оказывается, Украина обязана отказаться от российского газа, чтобы стать энергетически независимым государством. И вот за семь лет этой бездумной, а я считаю предательской позицией, мы фактически уничтожили окончательно экономику, мы уничтожили свой бюджет, мы поставили на грань выживания наш украинский народ, что заставило 10 миллионов человек выехать из страны собирать клубнику, подтирать эти итальянские ж_ны, просто быть чернорабочими рабами за хлеб, который они получают в Европе...».*

Вищенаведене висловлювання І. Киви містить фразеологізм «поставить к стенке», який означає «розстріляти, засудити до розстрілу», тобто містить непрямий заклик та погрози вчинення насильства з мотивів ненависті до осіб, їх прибічників, які належать до політичних партій та ідеологій, позиції яких щодо економічних відносин з державою-агресором промовець не поділяє.—Наведене

висловлювання І. Киви може наражати на небезпеку проявів насилля з політичних та ідеологічних підстав будь-якого суб'єкта політичної діяльності, громадянського суспільства та громадян України, які розділяють аналогічні політичні переконання.

Ведучі передачі не зробили спроби попередити чи припинити висловлювання І. Киви, які мають ознаки розпалювання ворожнечі та дискримінації на ґрунті ненависті за ознакою політичних переконань. Висловлена І. Кивою позиція не була збалансована репліками, коментарями або критичними запитаннями ведучих передачі або альтернативною точкою зору, висловленою у будь-якій іншій формі.

За результатами моніторингу телепрограми ТОВ «ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я», м. Одеса (ліцензія на мовлення НР № 01445-м від 06.12.2018), за 08.09.2021 зафіксовано фрагменти інтерв'ю (у часовому проміжку з 18:50 до 18:52) з народним депутатом України ІХ скликання Олегом Волошином, що містять висловлювання:

Олег Волошин: *«...Естественно, что если власть хочет, чтобы общество восприняло, то нужно общество к этому готовить. Я поражаюсь, я ругаюсь на эту тему всегда со своими коллегами, особенно с дипломатами, с тем же французским послом, который все: «Россия, Россия, Россия...». Хорошо, господин посол Этьен де Понсен, а вы видите, что на украинском телевидении звучат так: «Вот если Россия выполнит, мы со своей стороны все сделаем: и особый статус дадим, и амнистию...». Ничего подобного, все наоборот. Если послушать риторику на каналах «Прямой», «Украина 24» и других, то разве что не расстреливать призывают этих несчастных людей на Донбассе. И это так общество готовят к компромиссам...».*

Ведучий Ростислав Сухачов: *«І готують закон про перехідний період для Луганська і Донецька...».*

Олег Волошин: *«Т.е. людей кормят абстракциями. При этом... что при этом все время разговоры о НАТО, что нам дадут оружие, т.е. все в обратную сторону. А люди у нас, извините, некоторые не умные, и верят. Есть часть общества, которая априори понимает трагедию происходящего и готова к компромиссу и примирению..., люди с Донбасса, у которых там близкие, у которых близкие в России. А есть часть общества – центральная Украина, я не говорю про западную, тех вообще там не разагитировать. На западной просто многие бы ненавидели Россию, даже если бы Россия не только Крым не забирала, еще и Кубань бы подарила, але все рівно б ненавиділи Москву за що-небудь. Вот центральная, которая все равно почему-то... это длинная и долгая дискуссия, у нас нет времени, как писал в свое время Булгаков... ненавидит Москву большевистскую или царскую и какую-либо еще. Не любят Россию «оці москалі» ... там щось, но при этом и воевать не хотят. И вот они как-то так... И вот если бы с телевидения... или каждый день вливали в уши: нет выхода, нет выхода, нет выхода; или завтра этот танковый вал, который стоял на нашей границе, придет в ваше село, или ты пойдешь умирать, твой сын пойдет умирать, а если ты этого не хочешь,*

значит, пожалуйста, не протестуй, не поддерживай протесты, а согласись на Минские соглашения, а дальше разберемся...».

О. Волошин оголосив «концепцію» ненависті українців до росіян за територіальними ознаками, суть якої полягає в тому, що існує прямий зв'язок між територією проживання громадян України та їх ставленням до Російської Федерації: мешканці західних та центральних областей України на відміну від східних областей, зокрема Донбасу, відчують «природню», «ментальну», «історичну» ненависть до Російської Федерації, незалежно від стану міждержавних та соціально-економічних відносин між Україною та Російською Федерацією сучасного періоду, у складі Радянського Союзу або Російської імперії.

Висловлювання українського політика є:

- публічним поширенням негативного стереотипу, оскільки промовцем стверджується узагальнене уявлення про існування негативних ментальних характеристик частини українського народу, який проживає на територіях західних та центральних областей України, незалежно від конкретних характеристик та поглядів окремих представників чи окремих груп, які проживають на цих територіях, та в умовах демократичного суспільства, що передбачає плюралізм думок, мають право на вільну особисту політичну позицію до будь-якого питання внутрішнього та зовнішнього життя України;

- стигматизацією українського народу як в цілому, так і його окремих частин, створенням негативного ярлика – «кожен або більшість мешканців західних та центральних областей України ненавидять росіян, відповідно є русофобами». При цьому промовець не акцентує увагу на можливому умислі, мотивації чи можливих причинах проявів негативного відношення частини українців до Російської Федерації, не посилається на факти, джерела інформації та будь-яку доказову базу для подібних тверджень.

Публічні висловлювання О. Волошина про те, що певна частина громадян України, зокрема ті, які проживають на території західних та центральних областей України, можуть відчувати сильні негативні почуття до представників інших націй, етнічних чи соціальних груп інших країн, оскільки створюють ризики відчуження і радикалізації, черговий раз представляють український народ як такий, що має несумісні, а часом діаметрально протилежні історичні, культурні та ментальні особливості залежно від території проживання, створюють атмосферу негативного сприйняття українського народу, наслідком чого може бути приниження українських громадян та порушення їх прав та свобод, а також поглиблення вже існуючих конфліктів в Україні, підбурювання до проявів насильства та ненависті, активізація соціальних процесів, несумісних з цінностями демократичного суспільства.

Зміст висловлювань О. Волошина може бути розцінено глядацькою аудиторією як існування намірів вжити заходів насильницького характеру по відношенню до всіх громадян України, які проживають на окупованій території Донецької та Луганської областей (*«Если послушат риторикy на каналах «Прямой», «Украина 24» и других, то разве что не расстреливат призывают этих несчастных людей на Донбассе»*). Промовець використав аргументи, які

спрямовані на маргіналізацію демократичних процесів в Україні щодо супротиву збройній агресії Російської Федерації та тривіалізації (неважливості або несуттєвості) захисту України у протистоянні зі збройними силами країни-агресора.

Констатація факту ментальної особливості українського народу, яка полягає у нібито існуванні негативних почуттів ворожості та ненависті до Російської Федерації та російського народу, за відсутності необхідної аргументації не сприяє меті захисту та реалізації прав і свобод українського народу, а, навпаки, потенційно робить громадян України більш вразливими до віктимізації та дискримінації, дегуманізує Україну та її народ, принижує його честь і гідність, створює інші загрози, які можуть вплинути на національну безпеку України, має ознаки підбурювання та розпалювання національної ворожнечі через прагнення створити відчуття ворожості чи неприязні до осіб чи групи осіб за належністю до українського народу, його окремих частин за територіальною ознакою, шляхом прямої вказівки на тих, хто, на думку промовця, є винним у продовженні існування збройного конфлікту на території Луганської та Донецької областей.

Вищенаведене висловлювання О. Волошина об'єктивно збігається з пропагандистською позицією Російської Федерації, зокрема відповідає концепції існування в Україні «громадянської війни», спричиненої нібито спротивом російськомовного населення АР Крим та східних регіонів проти «тотальної українізації», «державного перевороту» тощо, підживлює в інформаційному полі України наративи російської пропаганди про русофобію, які залишаються важливими інструментами російської політики втручання у внутрішні справи інших держав, формують суспільну думку про те, що громадяни України, які мешкають у східних областях України, є більш спорідненими з «братнім» російським народом.

Варто зазначити, що в жодному з перерахованих вище фрагментів передач (як 01.09.2021, так і 08.09.2021) не було дотримано норм законодавства щодо об'єктивності та збалансованості подачі інформації, а також не було дотримано ідеологічного та політичного плюралізму. Глядачам не було надано можливості на отримання об'єктивної інформації, інформація подавалась заангажовано, спікери в передачах висловлювали думки однобоко, що може свідчити про політичну упередженість та необ'єктивність.

Під час наведених ефірів запрошені спікери О. Волошин та І. Кива використовували висловлювання, які мають ознаки розпалювання ворожнечі і ненависті між різними групами громадян України за територіальним принципом чи політичними уподобаннями та містять мову ворожнечі.

Таким чином, трансляція 01.09.2021 та 08.09.2021 в ефірі ТОВ «ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я», м. Одеса (ліцензія на мовлення НР № 01445-м від 06.12.2018), передач «УКРАЇНСЬКИЙ ФОРМАТ» містить ознаки порушення вимог Закону України «Про телебачення і радіомовлення»:

- абзацу четвертого частини другої статті 6 (Не допускається використання телерадіоорганізацій для закликів до розв'язування агресивної війни або її пропаганди та/або розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті);

- пунктів а) та в) частини першої статті 59 (Телерадіоорганізація зобов'язана: дотримуватися законодавства України та вимог ліцензії; поширювати об'єктивну інформацію).

Розглянувши результати моніторингу телепрограми ТОВ «ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я», м. Одеса (ліцензія на мовлення НР № 01445-м від 06.12.2018), за 01.09.2021 та 08.09.2021, керуючись частиною першою статті 70 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», статтею 13 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», абзацом двадцять восьмим пункту 6 Доктрини інформаційної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 25.02.2017 № 47/2017, абзацом третім пункту 3 розділу III Інструкції про порядок здійснення моніторингу телерадіопрограм, проведення перевірок телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги, оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення, затвердженої рішенням Національної ради від 08.02.2012 № 115, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 24.02.2012 за № 313/20626 (у редакції рішення Національної ради від 09.11.2017 № 2127 (із змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05.12.2017 за № 1468/31336), Національна рада

ВИРІШИЛА:

1. Призначити позапланову безвиїзну перевірку діяльності ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я», м. Одеса (ліцензія на мовлення НР № 01445-м від 06.12.2018), з метою перевірки дотримання вимог Закону України «Про телебачення і радіомовлення»:

- абзацу четвертого частини другої статті 6 (Не допускається використання телерадіоорганізацій для закликів до розв'язування агресивної війни або її пропаганди та/або розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті);

- пунктів а) та в) частини першої статті 59 (Телерадіоорганізація зобов'язана: дотримуватися законодавства України та вимог ліцензії; поширювати об'єктивну інформацію).

2. Встановити строк проведення перевірки – з 28.10.2021 по 11.11.2021 включно.

3. Зобов'язати ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я», м. Одеса, у термін до 02.11.2021 надати представнику Національної ради в Одеській області Салабаю О.В. шляхом надсилання на адресу: вул. Канатна, 83, каб. 405, м. Одеса, 65012, документи та матеріали, необхідні для проведення перевірки:

- завірену підписом керівника та печаткою телерадіокомпанії фотокопію (ксерокопію) журналу обліку передач за 01.09.2021 та 08.09.2021, а також сітку

мовлення за 01.09.2021 та 08.09.2021 із розподілом передач відповідно до програмної концепції мовлення;

- завірену керівником копію редакційного статуту телерадіокомпанії.

4. Рекомендувати ТОВАРИСТВУ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я», м. Одеса, у термін до 02.11.2021 надати представнику Національної ради в Одеській області Салабаю О.В. шляхом надсилання на адресу: вул. Канатна, 83, каб. 405, м. Одеса, 65012, письмові пояснення, а також матеріали та документи, які сприятимуть об'єктивній оцінці діяльності телерадіокомпанії.

5. Відділу забезпечення проведення перевірок управління контролю та аналізу телерадіомовлення підготувати проєкт наказу на проведення позапланової безвиїзної перевірки.

6. Виконання цього рішення покласти на управління контролю та аналізу телерадіомовлення, управління представників Національної ради.

7. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Національної ради М. Онопрієнка.

Голова

/підпис/

Ольга ГЕРАСИМ'ЮК

Відповідальний секретар

/підпис/

Юрій ЗІНЕВИЧ